

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

РІК XLVII.

Ч. 303.

Джерзі Сіті, Н. Дж., субота, 30-го грудня 1939.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

No. 303. Jersey City, N. J., Saturday, December 30, 1939.

VOL. XLVII

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТИ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ

Тел. „Свобода“: NERgen 4-0237. — Тел. У. Н. Соколу: NERgen 4-1074. 4-0897.

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA

FIVE CENTS ELSEWHERE

ОДНІ БЮТЬСЯ, ДРУГІ СМІЮТЬСЯ

МЕКСИКО СІТІ. — Мексиканці звикли жартувати в День Святих Невинних, що припадає 28 грудня, так, як в Америці та по інших краях звикли жартувати на Першого Квітня. В Америці той день називають „Ейпріл Фул“. Маючи це в живій пам'яті трагедію з німецьким кораблем „Граф Спек“, мексиканці зажартували собі того року в той спосіб, що в одній своїй газеті надрукували точний опис, з найменшими подробицями, про те, як інший німецький корабель, „Оріноко“, що стояв у мексиканським порті, пустився на море і його там недалеко мексиканських берегів перехопив англійський військовий кружак „Юлісес“. Знайшовшись у прикрім положенні, капітан „Орінока“ звелів своїх моряків виладувати, а корабель затопити. Під кінець того опису газета призналася, що це лише „жарт“. Всі щиро сміялися з того жарту.

БЕЗРОБІТТЯ ПОСТІЙНО МАЛІЄ.

ВАШИНГТОН. — Статистика виказує, що безробіття в Америці таки постійно маліє. В порівнянні з минулим роком, у жовтні цього року начислено 900,000 менше безробітних. Нині є ще безробітних коло вісім і пів мільона людей. Поправу приписують головню воєнним замовленням.

НЕ ДОПУСКАЮТЬ ВОЄННИМ БАТІ.

ВАШИНГТОН. — Комісар еміграції, Готеліг, повідомив листом чеську компанію виробів обуви Баті, яка зажадала недавно свою філію в Шікаго, що вона може задержати лише десять із сго своїх фахівців, які вона привезла до Америки з Чехії. В листі говориться, що методи Баті не є аж такі спеціальні, щоб не можна було знайти в Америці для них знавців. Проти фабрики Баті вплинули були перед тим протести від американської юні виробу обуви, від виробників обуви, та від деяких конгресових кол. Фабрика Баті тепер жалеться, що без тих знавців вона не зможе вдержати себе в русі.

ЩЕ ОДИН НАЦИСТИЧНИЙ ПРОВІДНИК ПІД СУДОМ.

НЮ ЙОРК. — Судові власті потягнули до відповідальності ще одного провідника американсько-німецького „Бунду“, Гіллера-Гіла за те, що він мав під присягою фальшиво знавати. Закладають йому аж шістнадцять таких кривоприсяг, серед них і те, що він знавався перед тим, що родився в Каліфорнії, тимчасом він в дійсності родився в Лівані, Латвія.

БОРЮТЬСЯ З ВАНДРИВКОЮ БЕЗРОБІТНИХ.

ГВАЙТ ПЛЕЙНС (Ню Йорк). — Повіт Вестчестер рішив розпочати боротьбу з безробітними, які заваждували до нього недавно в цілі одержання вищих державних підмог, якими вітається цей повіт. До того повіту прибули люди аж зо стейту Огайо. Один родині повіт хотів зайняти всі кошти подорожж, щоб її назав відставити до того містечка, звідки вона прийшла, але та родина відмовилась. Справді на основі закону вони не мають права до державної підмоги впродовж першого року свого замешкання, але коли вони знайдуться в крайній нужді, то місцеві гуманітарні чинники таки можуть переступити закон і їм помагати.

ШУКАЮТЬ СПОКОЮ В ІДЕМОКРАТИЧНИХ РЯДАХ.

ВАШИНГТОН. — Провідники Демократичної Партії звернулися з проханням до президента Рузвельта, щоб він поставився про полагодження рішучи у демократичних рядах, що виринуло доволу закону Вагнера. Багато демократів уважають цей закон несправедливим і хотіли б у ньому поправок. Коли ці поправки наступлять, то при надходячій конвенції Демократичної Партії можна буде скоріше вдержати спокій. Секретар Ікес прилюдно заявив, що коли Демократична Партія не назначить на своїй надходячій конвенції „ліберального кандидата“, то наступить розкол у Партії. Бо ліберали таки підуть своїм шляхом і свого кандидата назначать. Це ослабить Партію і кинє її в те положення, в якому вона знаходилася в 1924 р.

АМЕРИКАНСЬКА АРМІЯ ЩЕ НЕ ГОТОВА.

ВАШИНГТОН. — Шеф штабу американської армії, ген. Маршалл, заявив, що американська армія під оглядом своєї воєнної бездатності готова тільки на 25%. Ще треба напружено працювати і вложити чимало грошей, щоб довести її до воєнної бездатності.

Секретар Вудрінг підписав розпорядок, на основі якого в оборонні сили Америки впроваджується 52 нових летунських ескадронів.

ФІНИ ЗАКУПУЮТЬ МАЛІ КОРАБЛІ.

ВАШИНГТОН. — Фінський представник в Америці робить заходи, щоб тут закупити цілу флоту маленьких воєнних корабликів, щоб на весну, коли розтають льоди, можна було боротися з советськими воєнними кораблями. Фіни вже унещільнили два найбільші советські кораблі, „Кіров“ і „Октябрьська революція“. Ще лиш два кораблі важкої ваги лишилися Советам. Фіни думають і їх унещільнити, а опісля взятися до малих советських кораблів.

Герберт Гувер переслав на адресу фінського уряду чергових \$100,000. Це вже третя цього роду послілка від комітету Гувера.

ЩЕ ОДИН ЖАРТ.

НЮ ЙОРК. — Промовляючи перед товариством ім. Вудрова Вільсона, польський амбасадор Потоцький говорив, що в Польщі дає глибоко шанують ідеалістичні класи Вудрова Вільсона, в яких він признає право кожному народі самовизначуватися. Польський народ усе шанував ті класи і буде їх шанувати. Вони багато помогли Польщі, говорив амбасадор.

КООРДИНАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО КОНГРЕСУ

У виконанні ухвали Восьмого Конгресу Об'єднання Українських Організацій в Америці рішенням екзекутиви „Об'єднання“ з 9. грудня 1939 р. покликано до життя Координаційний Комітет Всеукраїнського Національного Конгресу, до якого входять отсі громадяни:

РОМАН СЛОБОДЯН (341 Rosehill Pl., Elizabeth, N. J.)

ВОЛОДИМИР ГАЛАН (1134 Atwood Rd., Philadelphia, Pa.)

ВАСИЛЬ ШАБАТУРА (527 Second Ave., Pittsburgh, Pa.)

МИХАЙЛО ПІЗНАК (51 Chambers Street, New York, N. Y.)

МАТВИЙ ХАНДОГА (P. O. Box 1948, Pittsburgh, Pa.)

СТЕПАН ШУМЕЙКО (170 Hillside Terrace, Irvington, N. J.)

Завдання Координаційного Комітету є справа переговорів з такими українськими народними установами і часописами в Америці, що бажали би поставити якісь особливі вимоги як передумову їх участі у Всеукраїнським Національним Конгресі. У тих справах треба звертатися до Комітету на таку адресу:

UKRAINIAN COORDINATING COMMITTEE: 1134 Atwood Rd., Philadelphia, Pa.

ГРАБІЖ З ФАЛЬШИВИМ РЕВОЛЬВЕРОМ

Коли Д. Бавер, касієр одного підприємства в Ньюарку, Ню Джерзі, йшов до банку з 2,300 доллярами в своїй валізі, на перехресті людних вулиць він почув, що хтось приложив йому під груди дуло револьвера. Й казав віддати собі гроші. Бавер послухав. Грабіжник хопив валізу й став тікати. Бавер кинувся за ним на злочин і загнав його до одного ресторану, де приватні детективи його спіймали. Коли поліція привела арештованого на поліційну станцію й оглянула забраний від нього револьвер, показалося, що це була дитяча забавка в формі револьверу.

ПОСТРІЛИВ ЖІНКУ, ДИТИНУ І СЕБЕ

Арон М. Соловйов, 41-літній співак у багатій синагозі в Сан Франсіско, приїхав до своєї родини в Ню Йорку, з жахав від неї, щоб вона прийняла його назад у свій склад. Коли члени родини цього не захотіли зробити, він постріляв з револьвера свою жінку, одну з своїх дочок, а потім одним вистрілом убив себе самого.

Пострілена дочка відома концертна піаністка й мала незадовго виступати на великому концерті в Таун-Голі в Ню Йорку.

НА ЩУРАХ УЧАТЬСЯ ЛІКУВАТИ ЛЮДЕЙ

На конгресі Американського Союзу в Нью-Йорку, Науки, що відбувся в місті Колумбус, Огайо, прочитав Нормен Майер, професор психології в Мішигенському університеті, реферат про лікування нервового занепаду в щурів. Він доказував, що щурі занепадають на нервовий розстрій, коли їх заставляли робити те, що вони навчилися вважати злом. Він піддавав думку, що ці розсліди зо щурів покажуть ученим дороги до лікування подібних нервових недуг у людей.

ПІДДЕРЖУВАЛИ ШТУЧНО ДИХАННЯ ЦІЛУ ДОБУ

Лікар і поліція пробували врятувати новонароджену дитину пацства Даліс з Елизабету, Ню Джерзі, вдилюючи в легені дитини повітря власними устами. Цілий день працювали вони над дитиною, поки поліція нарешті доставила респіратор і кисень. На якийсь час дитина почала дихати нормально, потім обструкція в легенях показалася засильною й дитина померла.

ОБМЕЖЕННЯ В БРИТАНІЇ

ЛОНДОН. — Війна починає даватися скоро в знаки й англійцям. З днем 8. січня будуть видавати в Англії цукор, солонину і масло на картки, а їх консумція буде обмежена. Тепер ще оголошено додатково, що таке саме буде й з м'ясом. Виходить, що англійці йдуть за німцями, які вивагнули клич „гармати перед маслом“.

В КИТАЮ ЗАТЯЖНА ВІЙНА

ШАНГАЙ. — Японці зачали бомбардувати місто Лянхон у провінції Кансу. Місто бомбардували коло 100 літаків три дні. Лянхон має велике значіння як осередок, через який іде допомога китайцям з боку Советів. Японські комунікати подають звіт про великі японські перемоги та про близький кінець ліквідації „китайського інциденту“.

ГОНГ КОНГ. — Китайське командування подає, що японська армія понесла величезні втрати, які виносять у самому грудні коло 100,000 нещасливих випадків. Далі кається, що японці говорять про свої „перемоги“, щоб ними закрити свої поразки.

ПЕРЕВОДЯТЬ ПОМІРИ ОСТРОВІВ ГВАНО

Перуанський уряд почав робити з повітря поміри островів Гвано.

Цих островів є п'ятьдесят кілька. Звісні вони з того, що на них є груба вєрства гною, лишеного там віками підбігуним птацтвом.

ФІНСЬКІ ВІЙСЬКА ДАЛІ ПЕРЕМАГАЮТЬ, А СОВЕТСЬКІ ВІДСТУПАЮТЬ

ГЕЛЬСІНКИ. — Офіційно стверджують, що фінські війська борються на советській території, наступаючи на Реполо, важку советську військову базу, віддалену 30 миль від границі. В Карелі цілковито розбито дві советські сотні. Совети далі намагаються перетяти Фінляндію на дві частини, пробиваючись через середину краю, що їм далі не вдається. Фінські літаки бомбардують советські частини, нападаючи на заді, а советські летуни бомбардували два міста: Боргу і Котку. Ще подають, що фінським військам удалося перетяти Советам зазіхаючи зв'язок між Ленінградом і Мурманськом.

ЗБУВАЮТЬ МОВЧАНКОЮ.

МОСКВА. — Советська преса і советське радіо, що стільки написали і наговорили про героїства червоної армії, тепер цілком перестали подавати новини з фінсько-советського бойового фронту. Та населення дуже добре розуміє, що означає така мовчанка. Крім цього й чулкинські радіо передачі передають повно такого матеріалу, з якого ясно виходить, що Совети понесли досі в Фінляндії соромну невдачу. А вже це є певне, що не годні нічого вдаті малій Фінляндії. Советські воєнні комунікати подають тільки кілька слів про те, що є на фронті, а саме: на фронті нічого особливого.

СОВЕТИ ЗАВЕЛИ НАНОВО ЦЕНЗУРУ НА НОВИНИ.

МОСКВА. — Як тільки большевики захопили владу в 1917 році, зараз завели гостру цензуру на всі звіти чужинських кореспондентів і того всього, що висилається за границі Советів. Це тривало 21 рік. Та коли у травні на місці Лівнінова прийшов Молотов як комісар заграничних справ і прем'єр, він зніс ту цензуру. Тепер проголошено, що знову усі новини, що їх висилається до чужих країв, мають бути наперед перенцензувані советським урядом.

„СОВЕТСЬКИЙ ГЕРОЙ“ КОМАНДАНТОМ ФРОНТУ.

МОСКВА. — Командантом лєнінградської воєнної округи назначено генерала Григорія М. Штерна. Тимсамим він стає командантом цілого фронту і керуватиме тепер війною проти Фінляндії. Попереднього команданта усунуто і покликано до Москви для виправдання невдач на фронті. Генерал Штерн має всього 40 років. У Советів уходить він за „героя“, що вєславися у „пограничних війнах“ з Японією на Далекому Сході, де він був командантом. Є він сином лікаря. Родився на Криму.

ЗАПРОТЕСТУВАЛИ СОВЕТИ І НІМЕЧЧИНА.

БУКАРЕШТ. — Румунський уряд одержав протест Німеччини в справі дозволу покинути Румунію, даному бувшому президенту Польщі Мосіцкому, що вїхав до Швайцарії. Такий сам протест вишлють і Совети. Протестуючі вважають поступок Румунії „ворожим актом“.

ДЕСЯТКИ ТИСЯЧ ПОТИБЛИХ ВНАСЛІДОК ЗЕМЛЕТРУСУ.

ІНСТАБУЛ (Туреччина). — З Анатолії доходить вісті про наслідки останнього землетрусу. Дуже консервативні обчислення подають, що серед катастрофи загинуло найменше 20,000 осіб. Є знищені 92 містечкості. Цілі міста в цілковитих руїнах. Комунікація зовсім перервана. Ранених парохотують приблизно на жмх 60,000. Турецький Червоний Півнісць розпочав рятувальну акцію. В цілому краю зачали всіоди збирати жертви. Трагедію побільшують сильні морози і метелиці.

ПАПА ВІДВІДАВ ІТАЛІЙСЬКОГО КОРОЛЯ.

РИМ. — Папа Пій XII. вступив до Кеїриналу, давнього осідку пап, і відвідав там Італійського короля Віктора Емануїла, нащадка того роду, що позбавив папства світського володіння над Римом тим, що Рим став столицею Італійського королівства й осідком короля Італії. Десять літ „папської неволі“ й напруження між Ватиканом і Італійським урядом уже належать до минулих. Як відомо, Італійський король зложив був недавно візиту папі, а тепер папа віддав візиту. У політичному розумінні це означає цілковите замирення між Ватиканом і Італійською державною владою, а в сучасному: скріплення спільних заходів у справі світового замирення. Речник фашистського уряду, редактор Гайда, каже, що папа визнає тепер фашистську владу, але це не означає, що політика Ватикану й Італії є одна і та сама. Папа, каже Гайда, є захищений у замиренні головно з гуманітарного боку, а Італія має свої власні національні інтереси, за які мусить дбати. Під тим Гайда розуміє у першу чергу територіальне поширення Італії.

ГІТЛЕР—ГЕРІНГ.

ЛОНДОН. — Не знати, чи це правда, чи тільки погослки, але так є, що тепер топляються шораз частіше доносення про те, що є сильні тертя між Гітлером і маршалом Герінгом, що має би стати наступником Гітлера в разі смерті того останнього чи його уступлення. Кажуть, що обидва між собою не говорять уже від довшого часу. Причиною має бути незгода через заграничну політику. Кажуть, що приятелю Герінга є представники великого промислу, а вони дуже незадоволені з „німецько-советської приязні“, бо переконані, що це веде Німеччину до загибелі.

ПОХОРОН МОРЯКІВ „АДМІРАЛА ГРАФА СПЕ“.

"SVOBODA" (UKRAINIAN DAILY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
by the Ukrainian Press and Book Company, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

Письмовий текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед
появою числа, в котрім оголошувач хоче мати своє оголошення.

Тел. „Свободи“: BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016.
4-0807.

3 Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ШЛЯХ ВІДЧИНЕННИЙ

Зроблено великий крок уперед у справі скріплення нашого народного життя. У. Н. Союз і У. Н. Поміч, як дві головні допоміжні організації, wraz з своїми органами, „Свободою” і Народнім Словом, заявили за те, щоби був один Всеукраїнський Національний Конгрес, на якому був би вибраний Верховний Репрезентативний Провід Американських Українців. По довгій спільній розвазі прийшли вони до переконання, що скликання на 16 і 17 березня Всеукраїнський Національний Конгрес є таким кроком, який дає тут людям доброї волі змогу зробити добру прислугу Українській Ідеї, згуртовуючи біля неї все патріотичне українське громадянство. Представники згаданих організацій і часописів переконались підчас спільних нарад, що ніхто нікому нічого не накидає і не думає накидати. Навпаки, в усіх численних присутніх виявилась наглядно добра воля до найдаліше йдучих взаємних уступок. Виявилась готовість, коли про них іде, уступати кожному іншому, якщо тільки той інший виступатиме з якимись справжніми домаганнями, як скаже, чого хоче.

Саме для тої цілі відложено справу підготовки Всеукраїнського Національного Конгресу, щоб спершу налагодити відносини, дійти до порозуміння, а доперва потім у спільній порозумінні назначити спільний комітет, що мав би підготувати програму Всеукраїнського Національного Конгресу й інші справи, тісно злучені з конгресом і вибором Верховного Проводу.

Вище згадані організації й часописи стали на тому, що навіть у підготовці акцій не може бути мови про те, щоб хтось один чи два заважували чи диктували, бо і тут треба піти всім головним організаціям чи політичним фракціям на уступки, щоб не було перегорювання меншини більшістю, а було справжнє взаємне порозуміння, бо тільки на таким тлі може зродитися щось таке, що зможе вдержатись.

Вище сказане вказує усьому нашому свідомому громадянству, старшого й молодшого покоління, що є тепер велика нагода для ліквідації в нашому народному житті деяких цілком нездорових відносин. Кожний, кому лежить на серці загальне добро, зрозуміє, що не можна допускати до цього, щоб наші люди по громадах знову жерлися. Тому, коли хто хоче добра нашої справі, хай не тратьте часу й енергії на такі дрібні справи, як, хто і на який час назначив Всеукраїнський Національний Конгрес. Зате краще ставити вимоги і прилюдно, як хто хоче, видивити те, що повинно бути виконане конгресом і що є передумовою участі цієї організації чи партії в конгресі. Тоді прийнятні загальні пізнає, про що йде справа, в чому, де і кому треба уступити. Бо сама лайка, що хтось „запорданець”, „оброшений кров’ю”, „німецький агент”, „фашист” і тим подібне останеться на завжди тільки лайкою і напастю, себто тим, що крає народне серце, а не тим, що скріплює народний організм. Ідемо гоїти старі рани, а не завдавати собі нові! Іде про нове життя, а не продовжування політики цькування.

Е. Опацький (Рим).

СЛІДАМИ МОСКОВСЬКОГО ІМПЕРІАЛІЗМУ

Італійські часописи з 10 грудня (Джорнале д'Італія) „Месаджеро” принесли дві звістки, що кидують яскраве світло на шляхи, що ними йде московський імперіалізм. „Джорнале д'Італія” подає звістку англійської агенції Райтера з румунського кордону про те, що в Дрогобичині вибухло збройне повстання місцевого українського населення проти московської армії. До Львова ніби привезли багато поранених московських старшин та простих солдатів. Про втрати повстанців нічого не згадується. Але коли ця вістка правдива, то такі втрати мусили би бути жахливими, бо ми добре знаємо методи большевицьких займанців. Виходить, що, не зважаючи на те, що вся країна буквально залита большевицьким військом, населення всеж таки наважується повставати проти нього. Це значить, що стражданням населення нема меж. Бо тільки доведене до розпуки могло воно наважитися на такий крок.

Звістка, яку подає „Месаджеро”, таксамо дуже красномовна. Встановлено, пише його спеціальний кореспондент, що переважна більшість російських військ на фінському фронті складається з українців, зовсім не привичає до майже арктичного, холодного підсоння. Звертає увагу їх нудне лише убрання, а особливо цілком не відповідне лише взуття.

Отже тимчасом, як Західно Україну „вишлювали” війська, що склалися з чистих москалів чи якихось азійських іногородів, від яких (за винятком кількох старшин) не можна було почути жадного українського слова, українці пізнали на собі, що то пак „визволення” Фінляндії. Як вони мають визволяти, про це повідомлять однозгідно кореспонденти всіх світових часописів та агенцій: московські командири не шкодують людей, ні не маючи жадних стратегічних чи взагалі військових здібностей, хочуть надолужити масою. Тому тільки на карельському фронті полягло вже коло 20 тисяч людей, переважно українців, що їх, мов тих баранів, шлють під кулеметний вогонь. Так царський уряд здобу-

на тому не спиниться. Апетит, як то кажуть, приходить разом з їжею. І потім з Фінляндії вже так близько до Атлантичного океану. І на дорозі до нього лежать такі маленькі держави (Норвегія), що спокоса буде занадто сильна для Москви. А потім приїде черга на Румунію і на Туреччину. Большевицький імперіалізм, що перейняв на себе здійснення всіх заповітів царського імперіалізму, мусить ужити всіх засобів, щоб опанувати колишній Царгород, а з ним вихід з Босфору та з Дарданелів до Середземного моря. Може бути, що цей похід на південь не прийде так відразу. Може бути, що Росія зуживе трохи часу на перетравлення Фінляндії та Західної України і Білорусі, але шляхи московського імперіалізму давно визначені: вони задираються все ті самі, незалежно від того, чи в Москві сидить якийсь білий московський цар, чи червоний Сталін. Доходять звістки, що мало не всі галицькі комуністи, родом українці, вже викупилися з своєї хвороби. І це можна легко зрозуміти, бо навіть і комуніст, якщо він українець, дуже швидко перекошується на фактах (не на словах, а на фактах!), якими шляхами йде московський, ніби комуністичний імперіалізм, шляхами нищення свободи всіх народів.

ЗЕМЛЯ, ЯКУ ХОЧУТЬ У НАС УКРАСТИ...

На бажання Німеччини до Берліну приїхала спеціальна советська комісія, що має порозумітися з німецьким урядом відносно акції переселення, про яку преса вже чимало писала. Йде тут про плян виселення до Советського Союзу частини мешканців окупованої тепер Німеччиною території старої Польщі. Що складається з західних білоруських земель і з західних країн української етнографічної території. На виїзні місця, які залишить по собі корінне населення цих областей, німецький уряд має намір розселити німців, що досі мешкали в Советському Союзі.

Преса подає, що згідно з пляном Москва зобов'язується перед Німеччиною прийняти 1 мільон українців, білорусів і москалів з огаданих областей і подбати про перевіз ту-ди 115,000 німців з Советсько-

го Союзу. Німецькі офіційні чинники заявляють, що це переселення відбуватиметься на засадах добровільності, але фактично напевно буде переселення примусовим порядком. Бож годі думати, щоб така грандіозна переселенська акція могла бути зреалізована за згодою самого населення (охочих добровільно їхати на „щасливе” життя до сталінського „раю” напевно багато не знайшлося!). Кружляють звістки, що німецькі урядові чинники будуть змушувати також жидів і поляків виселюватися з цих евакуйованих областей, щоб таким чином звільнитися й від них.

В зв'язку з цими несамовитими проектами, хочемо ближче познайомити українську опінію со станом на цих землях, що творять із себе західні окраїни української території.

Ці західні окраїни поширюються на люблінське, львівське й краківське воевідство старої польської держави. Їх загальний територіальний простір виносить 20,545 кв. км. з 1,730,600 населення. З того 950 тисяч українців.

Загальна характеристика цих західних окраїн наступна: Підляшся з містом Білою (17,5 тисячі населення); Холмщина з 30 столітнім Холмом (29,1 тисячі населення), Ярославщина (частина львівського воевідства — 7 тисяч населення), і Лемківщина, з головним містечком Горлиці (4,000 населення). З уваги на історичні переходи, релігію, говори, національне освідомлення й звичаї — треба поділити західні окраїни на три частини:

1. Холмщина з Холмом. Це колишня московська займанщина, а під Польщею люблінське воевідство. Під Росією населення насильно переведене з гр.-кат. на православ'я; під Польщею також насильно з православ'я на римо-кат. східний обряд. Населення останньою релігійною боротьбою дуже активізоване, шукає правди, охоче до жертв і комуніст, якщо він українець, дуже швидко перекошується на фактах (не на словах, а на фактах!), якими шляхами йде московський, ніби комуністичний імперіалізм, шляхами нищення свободи всіх народів.

ду на первинні умовини боротьби відступати. Уже в XX ст. закіндовано, згідно коштовано гр.-кат. парохі (Ришівщина). Наступ польщини був повільний, але систематичний. В багатьох селах гр.-католики почувають себе ще українцями, але говорять уже по польськи. Національна свідомість слаба, за винятком частини колишньої Лежайська та Перемішля.

Населення збідніле. Пересічна густота 130 на 1 кв. км. Пайки ґрунтового маєсення. Господарство в 3 гект. зачисляється вже до заможних. Перенаселення тут мабуть найбільше з усіх Західних Земель. Промисл, доволі розвинений у північній частині округи, та довіз до міст як-так виживає населення. ґрунти переважно піскові, не надто врожайні.

3. Лемківщина. Повіти: швиденна частина безрівського, саніцького, рештки львівського, кроснянського, ясельського, горлицького, новосаніцького, і східний ріг новоторського повіту.

Стоки гір Середнього і Маляго Бескиду заселені українцями (густота в горах 66 на 1 кв. км.). Чим даліше на північ, до низини, до залізничної Стяж, Кросно, Ясло, Струже, Новий Санч — тим чимраз населення густіше (до 120), але й шораз частіше польські присілки, а то й цілі села. Ропна, рафінерія, живці насправді джували цілу масу спеціальних, яких є відносно багато).

Великий відсоток мішаних по-друж. До Холмщини слід зачислити й рештки сокальського, раського та любачівського повіту. Там сокальський кордон майже зовсім затертий. Ріжниця тільки та, що населення по релігії гр.-католицьке. Сокальський повіт національно й навіть націоналістично свідомий. Молодь має широкі зв'язки з південною Холмщиною, проміне туди своєю думкою та ініціативою. Так, наприклад, в останньому часі інтелігентна молодь Томашівщини, Грубешівщини, а навіть Холмщини, яка ходила в Сокалі або Яворові до гімназій, оснувала крамничі.

П. Лежайщина. До неї слід зачислити частини повітів: раславський, переворський, ланцутський, рясівський, а на півночі частину безрівського.

Це, так би мовити, задня стона відступаючого українства, яка, щоправда, дуже мужньо і твердо борониться, але рік за роком і крок за кроком змушена була з огля-

дого на великому конгресі в Парижі в 1856 році при закладанні миру, мусили хіба сев, наче навіжений та весело потрясав порожню пляшкою. Нещасний пішов в інший табір і зраду, себто, що цілува-нок небаром, супроти людей лася з „мидшипменом” її Ко-

ролівської Великої королеви Вікторії та що танцювала під англійським прапором, оставши без кари. Вийшла вона гірше за якогось лотиша, що жила на одному з островів. Та до літньої старости при ко-ній нагоді оповідала свою пригоду в 1855. року.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ТАКІСНИС „СВОБОДА”

Яків Аренберг.

СЕРЕД ФІНЛЯНСЬКИХ ОСТРОВІВ

(3)

Коли так у гарячі літні дні згадував усе, забував при муштрі, тому карали його. Раз навіть ті спогоди спокусили його настільки, що пробував утікати, а за те мусів потім покутувати кілька літ. Тому теж стався втрати спогоди в торівці і воно по-трохи вдавалося йому.

Та нині, в ясний сонячний день і коли побачив ці темні очі дівчини, замкненої в арешті, віджили його спогоди. Як лише скінчив службу, зараз поспішив до віконця келії, щоб принести потіху арештованій.

Сів під віконцем із гармонією та добував із неї наймиліші звуки, співав пісні своїх рідних сторін і пробував перекладати фінляндською могою найпалкіші звороти. Даремне. Дівчину, видно, годі було розрадувати.

— Як думаєш, Осипе? — питалася. — Як воно скінчиться? Чи мене жде строга кара? Боже, чий я коли подумала, що була, що витанцюватися та забавитися, це може бути злочин! І я навіть не була цьому винна, що я там із іншими знайшлася того вечора нещасного, бо той великан схопив мене, наче дитину, та пересадив до свого човна.

— І певно поцілував тебе, що? — спитався нахмарений Осип.

— А так! Одначе за таке не можуть карати! То було страшно! Як гадаєш, Осипе? Бо колиб мене мали заслати, або колиб... (тут зробила відповідний рух рукою). Ах, тоді... тоді я втопилася би!

— Різки, думаєш? — відповів Осип добряче. — Е! Що це значить! Хто в житті не за-коштував різок? Всі, ввесь світ, я також нераз... То дліше, ніж сидіти в холодній.

— Тебе були різками, Осипе? То страшна ганьба. По-літній годі людям глянати в очі. Хтоб мене ще потім хотів, колиб... ні, годі подумати.

І розплакалася голосно.

— Хто тебе хотів би? — хотів би тебе. Різки болять, більше болять дивитися, як ти плачеш. Не плач, голубонько, не плач. Ще нічого не сталося. Втра оченята, плащечко! Че-кай, я тобі затащулю і за-спраю.

І з гармонією в руці став танцювати скочного козака, хоч сонце лекло і піт стікав йому струмками. Катря справді стала всміхатися.

Коли Осип побачив це, мало не збожеволів із радости. Викочив на порожню бочку під віконцем і гарчачими словами то по фінськи, то по українськи став відміняти слово: „кожаю”! Хотів схопити дівчину та втекти з нею в степи, де знайшлаб їх лише доля, що переслідувала обох.

Та коли так розщедрився перед нею, почув нараз своє назвище. Взивали його до капітана.

Було це в останніх днях серпня. Місяць мав саме зійти, та ще скривався до половини за хмаринкою, ждав, аж останній блиск вечірньої зірнички погасне на заході. Не довго треба було ждати, поволеньки посуваючись, місяць кинув пригорщу срібного саява на морські хвилі, на поля та навіть і до келії, де Осип сидів і Катря. Дівчина говорила, а слова проважала рухами, то плакала то просила.

Ніхто не дізнається, як вона втекла. Вона його ніколи не зрадить. Мали відірвати кілька гоїт із даху, перекинути

пляшку горівки та взявся до неї.

Хлопці з усього острова зібралися перед арештом, зглядалися на Осипа. Виглядав на дуже веселого. Дівчина втекла з арешту, а він співав і танцював, наче навіжений та весело потрясав порожню пляшкою. Нещасний пішов в інший табір і зраду, себто, що цілува-нок небаром, супроти людей лася з „мидшипменом” її Ко-

ролівської Великої королеви Вікторії та що танцювала під англійським прапором, оставши без кари. Вийшла вона гірше за якогось лотиша, що жила на одному з островів. Та до літньої старости при ко-ній нагоді оповідала свою пригоду в 1855. року.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ТАКІСНИС „СВОБОДА”

ШВАЙЦАРЦІ ПРИГOTOВЛЯЮТЬСЯ.

По всій Швайцарії йдуть гарячкові приготування до війни. Навіть жінки організуються в військові відділи. На світлинці: відділ швайцарських жінок, що слухають у піхоті в Базелі.

3 ДНЯ

ЗНАЧІННЯ СЛІВ.

Дехто впевняє, що слова мають значіння. Тому не треба застановлятися над ними, а треба орудувати ними, як добрими „золотими монетами“. Хіба не знаємо ми, що означає, наприклад, слово „свобода“? Це слово відоме кожному сільському пастишкові. Чи треба над ним застановлятися і ставити його змісту знак питання? Ні, говорять деякі люди, не треба. А коли розпочнемо ті слова ставити у сумнів їх зміст, то ми певно маємо на цілі якісь погані наміри; він хоче обчорнити те слово, викривити його зміст та в очах загалу виставити його на посміховище, говорять деякі люди.

ІНШІ ЗАСТАНОВЛЯЮТЬСЯ.

Проте інші, культурні люди, застановляються над змістом слів, і то навіть тоді, коли ті слова старі, як світ, і їх зміст згодом кожний добре розуміє.

Ось тепер виринула в американських політичних колах така маленька дискусія над згодом зрозумілим кожному політичному словом „лібералізм“.

Секретар Ікес, гарячий прихильник президента Рузвельта, сказав недавно: „Ми наїдемо на економічні і соціальні скали, коли не назначимо ліберального кандидата на президента і не виберемо його президентом“. „Ця країна є ліберальною“, говорив він далі, і всна хоче ліберального президента“.

ВІДПОВІДЬ ІКЕСОВІ.

Ікесові відповів голова національного комітету Республіканської Партії, Гемилтон. Він не оспорував, що Америці потрібно „ліберального президента“, але оспарював саме слово „лібералізм“, кажучи, що Ікес те слово собі монополізує і під ним тільки себе самого та Рузвельта розуміє. Дослівно Гемилтон сказав: „Коли Ікес говорить про „лібералізм“, то кого іншого він має на увазі, крім себе самого і президента Рузвельта? А далі Гемилтон додав, що хоч Ікес вважає себе ліберальним, то за ліберального не вважають його навіть деякі демократи, а то тому, що він є за третю каденцію президента Рузвельта, а така каденція буде „неліберальною“.

Так кажуть деякі демократи, а за ними повторяє Гемилтон. Вашингтон не хотів бути президентом довше, як вісім літ. Не хотіли того й інші американські президенти. Бо вони були тої думки, що коли президент довгий час займає уряд, мимоволі оточившись своїми однодумцями і приятелями та доволі себе створить таку сильну політичну систему, що буде нагадувати диктатуру. А це буде „неліберально“, кажуть деякі люди.

Не їде тут про те, хто з них має рацію. А їде про підкреслення, що слова, хоч коли нам зовсім зрозумілі, проте різні люди їх по-іншому розуміють.

„НЬО ЙОРК ТАЙМС“ ПРО ЛІБЕРАЛІЗМ.

„Нью Йорк Таймс“ з 21. грудня ц. р. в „Топік оф дї Таймс“ також порушує цю справу, ставляючи запит: „Що означає реакціонер? Що ліберал? Ми живемо в часах, котрі ставлять на проби не лиш душі людей, але їх гаслові слова“, каже Таймс.

Розбираючи слово „ліберал“, „Нью Йорк Таймс“ іронізує, кажучи, що це недавно за „ліберала“ вважали того чоловіка, що погоджувався з тим, що діялось у Советах, і що

хвалив большевизм, коли не виразно, то бодай потурливо похитував на нього головою. Критикувати те, що діялось у Советах, означало здобути собі назву „реакціонера“. Нині часи змінилися. Хоч самі відносини в нутрі Советів по давньому осталися ті самі, то вже нині в Америці можна критикувати Совети, відкидати все, що вони роблять, а проте бути лібералом. „Нью Йорк Таймс“ кінчить: „В критичній хвилині ми можемо потрапити в такий настрій, що тут вдома будемо ще раз провірювати старі дефініції“, себто означення певних слів і виразів.

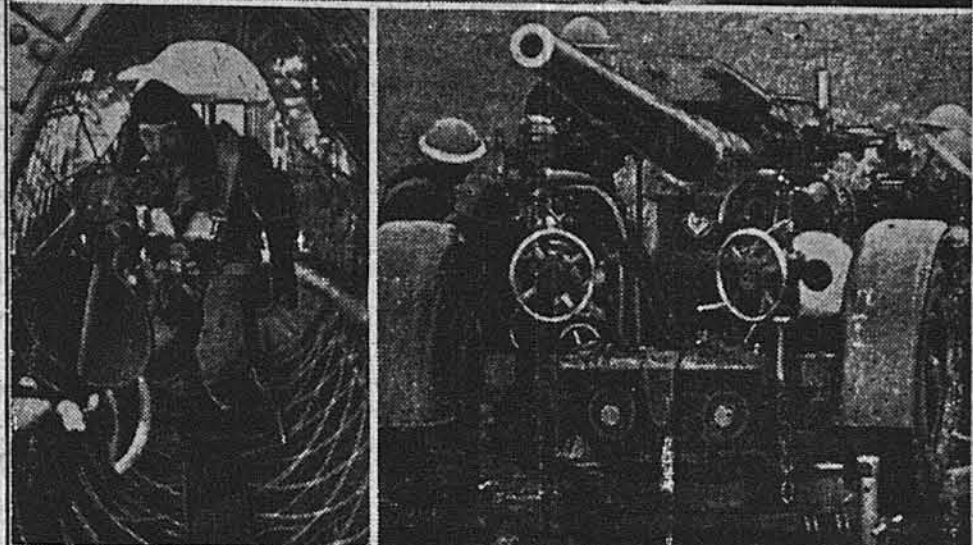
ХТО НЕ ОЗНАЧАЄ СЛІВ?

Слова описують якість ділянки або якийсь предмет.

Коли якийсь чоловік, наприклад, не думає сам робити стола, чи замовляти його в столяр, чи купувати його в склепі, то йому не треба глибше застановлятися над словом „стіл“. Стіл — і годі. Чейже кожний знає, що то стіл. Та кож не буде глибше застановлятися над словом „вино“ той, хто не розуміється на смаку вина, не збирається його пити, чи купувати. Вино — і годі.

Не застановляються глибше над словами „свобода“, „демократія“, „соціалізм“ і т. п. ті люди і ті суспільні провідники, які з тих понять не думають ні тепер, ні колись робити практичного вжитку. Якби вони мали те внутрішнє переконання, що ті слова прийде їм колись примінювати в житті, то вони тоді зрозумілиб, скільки неозначених важтостей вони криють у собі.

Але вони такого внутрішнього переконання не мають, а орудують тими словами так, як маляр шильдів орудує склепарськими вивісками: йому їде про їхню зверхню форму, а не про те, що буде в середині склепу, що пишати-меться тими вивісками.

КРИЛА ПОНАД АНГЛІЄЮ.

Внизу великі англійські бомбовики вантажать великими бомбами перед летом на Німеччину. Нагорі летуні дістають інструкції перед летом у картонній кімнаті. В середині, наліво: гарматчик бомбовика переходить з хвоста літака, де він робив обсервацію, до середини літака. В середині, направо: велика протилетніча гармата англійської прибережної оборони.

Ці офіційні картини стали частиною фільму „Лев має крила“, яку зроблено, щоб переконати англійську публіку про поступ англійської летничої служби.

3 УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ПІТСФІЛД, МАСС.

Новий відділ Українського Золотого Хреста.

Наша громада, хоч невелика, то всетаки добре зорганізована. Маємо церковну громаду та досить великий відділ У. Н. Союзу. Бракувало нам тільки жіночої організації, Українського Золотого Хреста. Тому ми рішили запросити до нашої громади голову цієї організації, щоб дала нам реферат про значіння її працю У. З. Х.

І так 17. грудня ц. р. пані Галичин приїхала до нашої громади та виголосила добре опрацьований реферат. Реферат був для нас дуже повчальний, бо ми довідалися, скільки праці вже виконав Український Золотий Хрест, а головню які завдання він має до виконання набудуче. Ми переконалися, що такої організації як У. З. Х. нам саме тепер найбільше потрібно, бо, підтримуючи зв'язок з Американським Червоним Хрестом, ми зможемо саме найбільше допомогти визвольним змаганням українського народу.

Хоч у той день ішов дощ, то всетаки на збори зібралось поважне число місцевих громадян. Коли пані Галичин приїжділа реферату згадала про потребу створення відділу Українського Золотого Хреста в нашій місцевості, то відразу вписалось 42 особи в ради цієї організації.

Опісля переведено збірку на допомогу українським збі-

цям, яка принесла \$24.15. Зложили: І. Яремій \$2; по \$1: І. Яремій, Параскевія Горбуль, Катерина Копичак, Стефанія Галичин, Розалія Басіста, С. Спасик, Н. Амброзійчук, М. Никорчук, Анна Стефанюк, Н. Стефанюк, Анастасія Антонійчук; по 50 ц.: Г. Колодубський, Донка Кінаш, В. Копичак, Г. Заверуха, О. Никорчук, О. Лаврів, Тетяна Никорчук, Марія Дзєбук, Анна Яремій, А. Сарафін, Д. Гуска, А. Муравич, Марія Соколовська.

Маємо надію, що коли наш відділ розвине свою працю, то він притягне до себе ще більше число жіноцтва, яке працюватиме в користь українського народу.

За управу 58 відділу У. З. Х. ОДВУ:

Катерина Копичак, голова; Докія Гуска, заст. голови; Емілія Стефанюк, секретарка; Марія Дзєбук, касієрка.

НЕВИДИМІ ОКУЛЯРИ

Американські винахідники Аалберт Дж. Ендерсон і Дж. Дж. Весткот опатентували такі окуляри, що їх мало видно. Такі окуляри мають так повигладжувати боки, що їх майже не видно на обличчі людини.

ОСТАННІЙ ЧАС

Всіх тих, що бажали би зложити святочні желання Різдва Христового в спеціальним святочним числі „Свободи“,

ПРОСИТЬСЯ ПРИСЛАТИ ЦІ ЗАМОВЛЕННЯ НЕГАЙНО. АДМІНІСТРАЦІЯ „СВОБОДИ“.

УВАГА! НЬО ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! УВАГА! УКРАЇНСЬКИЙ МОЛОДЕЧИЙ ХОР З НЬО ЙОРКУ І НЬО ДЖЕРЗІ разом з

УКРАЇНСЬКИЙ МОЛОДЕЧИЙ ХОРОМ З ФІЛАДЕЛЬФІ під проводом п. Степана Марусевича владштувуть

КОНЦЕРТ КОЛЯДОК І ЩЕДРІВОК В НЕДІЛЮ, 14. СІЧНЯ (JANUARY 14, 1940)

(укр. Новий Рік), у 6. вечір. В STUYVESANT HIGH SCHOOL, EAST 15th ST., (between 1st & 2nd Avenues), NEW YORK CITY.

Вступ 40 і 75 центів. Дохід на Укр. Червоний Хрест в Женеві.

При виконанні найбільше популярних колядок і щедрівок підспівуватиме хором загаль усіх приваних (Community Singing), в супроводі смічкового ансамблю.

Радиться українцям запросити на цей концерт своїх американських приятелів і знайомих, бо для них буде приготувано по англійськи спеціальна промова про українські Різдвяні звичаї й обичаї. Комітет.

НА РІЖНІ ТЕМИ

МІЖ РЯДКАМИ.

Пише дітройтська газета „Дітройт Ньюз“, що генеральний прокуратор, себто найвищий урядник судівництва в кабінеті президента, сказав її представникові, що Рузвельт буде ставати втретє до виборів як кандидат на президента Злучених Держав лише в випадку крайньої державної потреби.

Що під крайньою потребою треба розуміти, можемо легко догадатися. Ніщо інше, як війну, властиво участь Злучених Держав у такій війні.

Отже участь Злучених Держав у війні ще вважається можливою.

КЕПСЬКЕ ПІДСОННЯ.

Доносять з Румунії, що румунський уряд дозволив бувшому президентові Польщі, Мосціцкому, виїхати з Румунії до Швейцарії.

Як причину подається злий вплив румунського підсоння на здоров'я Мосціцкого. Кажуть лікарі, що це підсоння могло би навіть загрозити його життю.

Що в Румунії могли би бути місця, такі шкідливі для здоров'я бувшого польського президента, звісно, однак в ній теж знайшлося би багато місцевостей, що були би для нього такі здорові, як Швейцарія.

Чи не розуміється під підсонням тут дещо інше? Зближення Румунії до Німеччини певно ставить Мосціцкого в досить делікатне положення. А якби так ще прийшло до російсько-румунської війни?

„ПІШЛО З ВІТРОМ“.

Американська преса розпалася широко про комуністичну газету „Дейлі Воркер“, котра відправила свого фільмового критика Говарда Рошмора за те, що цей не хотів ганити безоглядно нову фільму „Пішло з вітром“.

Показується, що Рошмор пішов на штуку, щоб написати її критику, видно рішеним скритикувати її неприхильно. Однак не міг він її критикувати безпошадно, бо багато річей у цій фільмі йому подобалося. Та почавши редактор був невблаганий: він приказав критикові „згенерувати“ фільму без пошад. Оцінювач цього чесно не міг зробити й редактор його за це викинув з редакції.

І Америка дістала примір тоталітарної газетної політики в Америці.

НАПАСЛИВА ВІВЦЯ.

Пише Веб Милер, кореспондент агенції „Юнайтед Прес“ при фінській армії, що російські жовніри, взяті в фінський полон, оповідали йому, що їм говорено, що Фінляндія перша напала на советський союз, загрозивши цим нападом самому Ленінграду й цим заставила Росію боронитися війною. Бранці говорили, що вони не вірили в слова комуністів.

Якщо це все правда, то воно показується, яку велику ролу в війні відіграє преса. І не тільки тим, що вона каже по правді, скільки тим, що вона перекутить, а ще більше тим, що вона перемовчить.

ЗАНЯТІ ШПАЛЬТИ.

Доносять з Москви, що вприводу Сталінових уродин московські газети виглядають так, гейби в світї стільки людей й думали, що про Сталінові уродини. Лише десь у куточку сказано щось про фінську війну.

Пригадується американському кореспондентові з того приводу російська сатирична потовірка про дві найбільші московські газети: „Правду“ і „Ізвестія“ (вісті): „у „Правді“ нема „ізнестій“, а в „Ізвестіях“ нема „правди“.

ЩО Ї В КАЛЕНДАРІ СВОБОДИ на 1940 рік

- 1) Календаріюм.
- 2) Як люди угадують погоду.
- 3) Одиостайний час.
- 4) Літній час.
- 5) Початок Нового Року.
- 6) Цей рік у рахубі часу.
- 7) Як порівняти мірила на термометрах.
- 8) З Новим Роком (поезія).
- 9) З Новим Роком — з новою вірою в перемогу.

II.

- 10) П. Куліш: Україна (поема).
- 11) Київ (з ілюстраціями).
- 12) О. Олесь: „Красне Сонце“.
- 13) Про Київську Лавру (Народня Легенда).
- 14) Про Золоті Ворота (з ілюстраціями).
- 15) Переказ про оборону Києва.
- 16) І. Крип'якевич: Старинний Львів (з ілюстраціями).
- 17) Галич.
- 18) Тор Лягте: Україна в очах чужинця (з ілюстраціями).
- 19) Іван Нечуй-Левицький: Ярама України.
- 20) О. Стороженко: Краса українського степу.
- 21) В. Залізняк: Моя вітчизна.
- 22) Байдаком через пороги Дніпра (з ілюстраціями).
- 23) М. Чернявський: Пороги (поема).
- 24) М. Сумцов: Краса українських народних пісень.

III.

- 25) Про те, чому українці гайдамаки (Народня легенда).
- 26) В. Липинський: Про славного запорожського ватажка Данила Нечая.
- 27) Б. Лепкий: В побіду вір (поезія).
- 28) Дума про смерть Козака-кобзаря.
- 29) О. Кониський: Сподівання (поезія).
- 30) В. Будзинський: Польки про велич Хмельницького (з ілюстраціями).
- 31) О. Г.: З універсалу Хмельницького.
- 32) Степан Руданський: До України (поема).
- 33) Промова на похороні Богдана Хмельницького (з ілюстраціями).
- 34) Серце Мазепи (любовні листи Мазепи до Мотрі Кочубеївної).
- 35) В. Тесар: Чар-Довбуша.
- 36) П. Куліш: Степ о півдні (поезія).
- 37) Україна в осуді німецького природника.
- 38) Балзак про Україну.
- 39) Чар української ночі.

IV.

- 40) Як український закон шавув живку.
- 41) Українська жінка в історії.
- 42) М. Надляманський: Полк іде (поезія).
- 43) І. Филиппак: Бойківщина.

V.

- 44) Е. Лахович: Економічні примування.
- 45) Новочасна війна.
- 46) Містер ФНС.
- 47) Як функції публічного нотаріуса в Америці?
- 48) Цертифікати реєстрації для безправних імігрантів.
- 49) Як забезпечити свій вижиття.
- 50) Американці всі — імігранти всі.

VI.

- 51) Микола Мурашко: Скільки виплачують члени, а скільки У. Н. Союз виплачує?
- 52) Роман Слободянін: Майно У. Н. Союзу як пенія за порушення членських інвестицій.
- 53) Дмитро Галичин: Українська твердиня в Америці.

VII.

- 54) Б. Р.: З історії української преси.

VIII.

- 55) Правила про працю малолітків.
- 56) Що коштує життя на селі.
- 57) Самі себе не знають і самі себе не люблять...
- 58) З науки про людину.
- 59) Вага тіла й довговічність.
- 60) Апетит на м'ясо.

IX.

- 61) Коломийки: Карпатської України.
- 62) Всичина, жарт, ілюстрації, оповістки.

Ціна 50 центів.

Замовляйте:

„СВОБОДА“ 81-83 GRAND STREET, P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

УКРАЇНСЬКІ СТІННІ КАЛЕНДАРІ

на 1940 РІК

- у гарних кольорах
- Календаріюм друковане українською мовою
- Світа означені чітким червоним друком

25 центів один 25 5 за \$1.00

Гуртові ціни подаємо на більшій запитанні.

Із замовленнями треба посилати разом із замовленнями.

Із С. О. Д. не відсилається.

- 1) Свята Тереза
- 2) Різдво з ангелами
- 3) Пресв. Серце Преч. Діви Марії
- 4) Пресв. Серце Христове
- 5) Христос на Оливній горі
- 6) Ангел Хоронитель
- 7) Свята Родина
- 8) Ісус добрий Пастир
- 9) Слава воїнам Божим
- 10) ЗА УКРАЇНУ
- 11) ЛИСТОПАДОВІ ДНІ
- 12) КИЇВ НАШ
- 13) ДІВЧИНА З УКРАЇНСЬКИМ ПРАПОРОМ
- 14) ГЕТЬМАН МАЗЕПА
- 15) СИНІ МОЇ ГАЙДАМАКИ
- 16) ЗАПОРОЖСЬ
- 17) ХЛОПЦІ І ДІВЧИНА ПРИ КРИНИЦІ
- 18) ГУЦУЛ НА ПОЛОНИНІ
- 19) МОЛОДА УКРАЇНКА
- 20) НАТАЛКА ПОЛТАВКА
- 21) ТАРАС ШЕВЧЕНКО
- 22) ХАТА Я ГОРОД
- 23) ЖИВІ
- 24) ДУХ СВОБОДИ АМЕРИКИ

Замовлення слати на адресу:

„СВОБОДА“

81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

